

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI-, KÖZGAZDASZATI- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beíratásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 6 frt — kr Félévre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
---	---	--	--	---

Lesz-e vasutunknak folytatása?

DEÉS, 1882. nov. 30.

Felesleges a vasut előnyeit úgy általánban, mint különösen fejtegetni. Alig képzelünk értelmiség tekintetében számot tevő embert, ki ne ismerné a „vasló“ általános hasznait; és azt hisszük, hogy eredménytelen dolog volna tovább kárpálni specialiter a bethleni vonal szükségességéről. A ki eddig erről meg nem győződött, annak vagy oly vastag koponyája van, hogy a forgalom ezen eszközének hatalmát és erejét soha sem lesz képes felfogni, vagy — a mi talán még rosszabb — olyan, ki minden haladásnak ellensége, ha — neki úgy tetszik. — Tán ilyen is van.

Nem czélunk jelenleg reflectálni az Apahida-deési vasutra, csak constatálni kívánjuk, hogy akkora forgalomra, mint a mielő azon van, tán kevesen gondoltak és bizonyára senki sem számított. Kérem ezen körülményt figyelembe venni, a tovább építés kérdésének elbírálásánál. És ebből a körülményből szerintünk az következik, hogy ha ezt közönségünk tudta volna, úgy bizonyára a Szamosvölgyi vasut létesítése kevesebb nehézségbe, csekélyebb munkába került volna. A kicsinylés, a bizalmatlanság, a kudarc feletti káröröm előérzete uralta számos ember keblét, — de a fényes siker keserű csalódást osztott a kishitűeknek és a velők egy csónakban evezőknek, — és édes megvalósulást a vállalatához kötött reményeknek.

Vajjon így történe vala ez az esetben is, ha az eszme egyszerűen utnak lett volna indítva, és nem segíté vala czéljához egy ember ambíciójának (testi- lelki erejének) mélységes áldozatkészségének erőművelete is? Jól tudja mindenki, hogy nem!

Ilyen viszonyok között önkényt merül fel azon kérdés, vajjon vasutunk folytatásánál ugyanezen tényezők fognak-e közreműködni? Bátran, határozottan és biztosan mondhatjuk, hogy nem!

Báró Bánffy Dezső kimondotta a Deés-besztercei vasut érdekében Deésen tartott nagyon látogatott értekezleten, hogy: a vasutat csakugy fogja tovább építhetni, ha a birtokosság megadja a kellő anyagi támogatást, mert ambíciós kérdés nem csinál ez ügyből. És báró Bánffy Dezső megszokta szavát tartani. Ez ügyben, ha lehet szó ambícióról, ugy ez csak abból állhat, hogy megtartja szavát és e szerint Deéstől csak akkor fog a gőzös tovább robogni, ha Bethlen és vidékének birtokossága ezt kellő anyagi támogatásával lehetővé teszi. Jól jegyezzék meg azt az illetők. Mert különben végtelenül csalatkozhatnak azon várakozásokban, miszerint, ha báró Bánffy Dezső kezébe vette az ügyet diadalra is juttatja. Nem juttatja, nem juttathatja önök nélkül.

Igen. Bethlen és vidékének birtokossága sajátjaként tekintse e tervet és ne elégedjék meg egy-két morzsa nyújtásával. Az elbizakodottságnak és szűkmarkuságuknak hiú eredménye leend. Az nem lehet elég, hogy egy főúr, egy nagy birtokos egy-egy részvényt ír alá; hogy egy pénzüzet igé-

nyét csak 1000 frttal való részvtvére szorítsa. Ha igazán akarják, hogy legyen vasutjuk, ugy akarjanak ám igazán és nem propter formam áldozni is.

Vagy tán arra lesnek, hogy Deés, Sz. Ujvár stb. ismét sorompóba lép szeretett főispánja mellett teljes anyagi erejével? Ezt ne képzeljék. Erre nincsenek is különösen felhiva.

Aztán ne tartózkodjunk főlemlíteni azt se, hogy Deésnek nem is áll tulajdonképen érdekében, a vasutat tovább vinni, sőt megvalljuk őszintén nem is csodálkoztunk volna, ha a bethleniek ellen agitatót indított volna meg. És hogy ezt nem tette ezt épen annak köszönhetik a bethleniek, mert báró Bánffy Dezső áll az ügy élén. Ezzel nem hizelgünk senkinek, csak az álszégynem tart vissza minket az igazság szembemondásától.

De itt bizvást megjegyezhetjük azt is, miszerint, ha Deés nem is fogja lángoló lelkesedéssel a vállalatot elősegíteni, nem fogja követni Kolozsvár azon tendentiózus eljárását, melyet ez követni szíves volt anno dazumal s amelynek szeretetreméltósága még most is számtalanszor nyer kifejezést egy oda való ujságban, melynek összes törekvése a Szamosvölgyi vasut népszerűtlenítése. És megvagyunk győződve, hogy ha Bethlen és vidéke teljesítendi — elvégre is maga iránti — köteleességét, ugy Deés, Sz. Ujvár stb. részéről sem fog elmaradni a jóakaratu támogatás.

Számoljanak le a bethleniek és Bethlen vidékiek e tényezőkkel, mert tőlük függ a válasz jelen cikkünk címeül tett nagyon fontos kérdésre.

G—f.

Egy kis nyelvészet.

VIII.

Igazán nem remélt nagy érdeklődést tapasztaltunk szerény fejtegetésünk iránt. Tudjuk, hogy ezért nem a miénk az érdem, de örvendünk lelkünkben annak, hogy a felvetett tárgymegbeszélgetése szükségesnek bizonyul. Ide vonatkozólag több levelet kaptunk, sok helyes és általunk használható megjegyzéssel. Különösen köszönjük Sz. I. urnak terjedelmes levelét. Sok része igen jó szolgálatot fog nekünk tenni. Kérjük szíves közreműködésüket a jövőre is. Sajnáljuk, hogy ama hangoztatott óhajuak, miszerint a neveket betűrendben közöljük, elejétől fogva nem tettünk eleget. Ez bizony a mi hibánk. És őszintén megmondva, azért nem tettük, mert rendszerrel nem akartuk munkánkat megnehezíteni. Különbözn igérjük, hogy a küldött javaslatokat megfontolás tárgyává tesszük. Sz. I. urnak aláhuzott kérdésére nem mi vagyunk illetékesek találó választ adni.

De most már ideje is, hogy ismét előálljunk egy kis névsorral.

Veronika. Ajánljuk erősen ragaszkodni azon szokáshoz, mely e nevet Véra, Véri rövidített alakjában használja. Ugy hisszük van egy kis magyar iz benne. Csaknem elhítheti a hangzás az emberrel, hogy a magyarral vér-rokonságban áll. Florika, a román nyelvén mint Flóra fordul elő. Tartsuk meg eddigi Flóránkat. Mit szólnának hozzánk, ha Virány-

nak, Virág-nak akarnók lefordítani? Vajjon nem mondanák, hogy ez felfordultság? De ezzel még nem végeztünk. Mint Flóra, — ugy írják nekünk — férfiak keresztleveleiben is szokott előfordulni. Nem volnánk azon nézetben, hogy e finevet marasztaljuk vissza, ha nem inkább Ferenc-et javasalnók helyébe.

Szenia. Bizonyára Polixénia rövidítése ez, s ez öt tagu név utolsó 3 szótagából (xénia) áll, az x lőn csak sz—szé egyszerűsítve. Ugy tudjuk, hogy Polixénia az életben gyakrabban, mint Poli lép elő és ezért inkább ezt a két első szótagot szeretnők használni.

Gásia. Kerestünk eredetije után és Agápiában véltünk rábukkani, a miért e nevet alapul véve Ágnest következtetünk belőle. Valériát főlemlitem, anélkül, hogy egy ujjal is megakarnám bántani. Aniko (Aniska) sem okoz fejtörést, e bizony: Annáska. Regina megint azon nevek kategóriájából való, melyeknek a magyar belsejét kellene kifordítani s lenne belőle egy hatalmas Királynő. Hátha még Caesar (Császárszár)hoz adnók nőül, milyen pompás lojális császári királyi pár lenne. Kornél-t, Kornéliát nem száműznők, de már Xenophon ellen beadnók szavazatunkat és Zoltán-t választanók helyébe. Parthén=Pető; Meletius, (mely románul Meleentie-nek hivatik) = Máté. Ennek meg Melenytia női név = Máriha felel meg. Anyisia (Anyiszie alakban volt már szerencsénk hozzá. = Anna. Ragaszkodunk ehhez, hiába írják nekünk, hogy Anyiszie nem lehet Anikó; de hát miért nem? Leánder=Lehel. Gyírászin=Gyárfás. Józsue. Mi azt hi szük, hogy e prófétának köszönheti Jusa is életét. Fogadja szívesen tőlünk Józsua nevét. Leokádia. Ezer szerencse, hogy nem magyar név, ugy véljük, hogy hálára kötelezzük viselőjét, ha lefejtjük róla és az így támadt hézagot Lidiával (Lidi) földjük be. Ezen mesterkedéssel be is végezzük mai munkánkat.

Nyílt számadás.

Egy m. kir. himnusz megírásása és zenésítésére kitűzendő pályadíjra szerkesztőségünk ivén adakoztak:

Szolnok-Doboka szerkesztősége 50 kr., Br. Bánffy Dezső 1 frt, Br. Pöllnitz Károly 10 kr., Szarvadi Adolf 10 kr., Ronai Lajos 10 kr., Ronai Lajosné 10 kr., Simó Béla 10 kr., Hosszu Pompej 10 kr., Péchy Lajos 10 kr., Ferenczi Endre 10 kr., Biró Antal 10 kr., Vajda Gábor 20 kr., Marillai Károly 10 kr., Pánczél János 10 kr., Placsintár Ödön 10 kr., Havas Gyula 10 kr., Márkus János 10 kr., Kovrig Albert 10 kr., Cirkák János 10 kr., Csonka Béla 10 kr., Lengyel János 50 kr., Kászonyi Jenő 20 kr., if. Rác Józsuef 10 kr., Molnár Albert 10 kr., Fehérvári Károly 50 kr., Vincze István 20 kr., Kiss Sándor honvéd hadnagy 20 kr., Bauer Lajos 10 kr., Nagy Elek 10 kr., Losonczy István 10 kr., Brandt Victor 10 kr., Csiky Gerő honvéd százados 50 kr., Gidófalvi Pál 10 kr., Papp János 10 kr., Boér János 10 kr., Fenyő Lajos 10 kr., takarékpénztár 1 ft, Nagy Benedek 50 kr., Boesánczi András 50 kr., Boesánczi Márton 20 kr., Eperjesi István 20 kr., Léner János 50 kr., Papp Jenő 20 kr., Görög testvérek 20 kr., Pap Ernő 20 kr., Dr. Voith Gerő 40 kr. Összesen 11 frt 50 kr. A fennirt összeg az országos dalár-egylet igazgatóságához fel is küldetett.

IRODALOM.

A magyar könyvpiacra oly nagy élénkség uralkodik, hogy egy hetilap szűkterete föl nem ölheti ennek még csak feltűnőbb jelenségeit is, azért ennek csak nagyobb jelentőségű és közhasznúbb terményeire szorítkozunk. És itt először említjük fel, hogy a m. tud. akadémia könyvkiadó vállalatának pártolói részére az 1882. évre eső könyv-illetmények szétküldése folyó évi november hó 30-ikán kezdődik. Az ekkor szétküldendő munkák a következők: Vámbéri Ármán. A magyarok eredete. Ethnologiai tanulmány. II. a művelt nagy közönség igényeihez alkalmazott népszerű kiadás. Egy kötet teljes. Symonds J. A. R renaissance Olaszországban. Fordította Pulszky Károly 2 kötet. E sorozat ára díszesen kötve 4 frt 80 kr. Az irodalmi (második) sorozatból: Szász Károly A világirodalom époszai, II. kötet. Taine H. A. Az angol irodalom története. Ford. Csiky Gergely II kötet. E sorozat ára díszesen kötve 3 frt 80 kr. A jog- és államtudomány (harmadik sorozatból) Angol közgazdasági értekezések gyűjteménye. Ford. Földes Béla. Egy kötet. Teljes. Taine H. A. A jelenlegi Franciaország alakulása. Ford. Dr. Toldy László. II. kötet. E sorozat ára díszesen kötve 3 f. 80 kr. Mind a három sorozatnak (6 kötet) ára 12 frt 40 kr. A postadíjak a pártoló tagok által fizetendők. Továbbá Beöthy Leo; A társadalmi fejlődés kezdete. 2 kötetben. Angol diszkötésben. Kedvezményi ára 3 frt 80 kr. Trefort Ágoston: Kisebbségi dolgozatok az irodalom, közgazdaság és politika köréből. Egy kötet. Angol diszkötésben. Kedvezményi ára 1 frt 80 kr. Ezekon kívül a legjelesebb íróktól számos irodalmi és tudományos munkák szerezhetők meg ezen vállalatnál a legjutányosabb áron. A pártoló tagok különös kedvezményben részesülnek. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét ezen irodalmi és közművelődési tekintetben nagy jelentőséggel bíró vállalatra.

Kossuth Lajos „Íratai“-nak negyedik kötetéből megjelent az első közlés a „Pesti Napló“-ban, a vezércik helyén. Fényes stílusban festi a sötét képet, a minőben hazánk mai állapotát látja, de elismeri, hogy a sok árny mellett két fény is van. Egyik az, hogy a magyar nemzet értelmiségének színvonala hasonlíthatatlanul magasabb áll, mint a multban akármikor is állt. A másik meg az, hogy dacára az idegen érdekektől függésnek, Magyarország történelmi típusa napról napra mind kül-, mind belterjileg pronouncedabb kifejezést nyer.

A „Jó könyvek“ című vállalatból, melyet Révai-testvérek könyvkereskedése indított meg, már nyolcz füzet került ki sajtó alól. E jóra való vállalat megérdemli, hogy a lehető legszeleesebb körökben karolják fel, mert célja az, hogy a ponyvairódalom terén az eddigi izetlen, sokszor babonát terjesztő, majd mindig együgyű féreművek helyett jó íróktól egészséges irányu, tanulságos és mulatságos olvasmányt nyújtson a népnek. Az egyes füzetek egy-két ívnyi terjedelműek s áruk 3—5 krajcár, tehát egészen a célnak megfelelő s az eddigi füzetekben megjelentek: Jókai Mórtól „Mátyás király és Bende ur“ s „Mátyás király és a szegény Varga“, Mikszát Kálmántól, „Herceg Eszterházy Miklós kalandjai“, P. Szathmáry Károlytól „A ki a szentjét el nem adja“ s „Mátyás király és a gonosz kamarás, Törs Kálmántól „Egy világhős gyermekora“ (Garribaldi ifjúsága,) Tolnai Lajostól „A falu koronája“. Lelkészek, tanítók, jegyzők, köztisztviselők üdvös feladatott fognak teljesíteni, ha ily jó irányu művek terjesztésére vállalkoznak; birtokosok, gyárosok, szintén terjeszthetik cselédségök, munkásaik között.

Megjelent az „Önügyvéd harmadik kiadásának 14-ik füzet, írta Knor Alajos, kiadja ifj. Nagel Ottó Budapesten. E füzetben a szerző ismerteti a felhívási kereseteket, a holtnak nyilvánítási eljárást és az elveszett okiratok megsemmisítése iránti eljárást, közli a közjegyzői okirat alapjáni eljárás szabályait. Ezen igen érdekes és tartalmas füzet ár 30 kr. Az első tíz füzet mint a munka első félkötete külön füzetbe is kapható.

HAZAI HIREK.

A képviselőházban ismét volt zaj, lármá. A karzatok tele voltak, mert tudva volt, hogy a kérvények kerülnek napi rendre s köztük lesz Hevesmegyéé is a lefoglalt zsidóellenes nyomtatványok ügyében.

A képviselőház megkezdte a költségvetés tárgyalását. Hegedüs Sándor, a pénzügyi bizottság előadója, részletesen ismertette a helyzetet kifejtve, hogy nem gyökeres változásokra, hanem fokozatos fejlesztésre van a súlypont fektetve. A többség élénk helyesléssel kísérte a szakszerű beszédet. Az országgyűlés együttes ülésében koronárré egyhangulag Szilágy József választott meg. A választás azelőtt ünnepélyességek közt folyt le. A ház igen érdekes képet nyújtott, képviselők és főrendek nagyrészt díszmagyarban jelentek meg. Szilágy József letette az esküt a királynak.

VEGYESEK.

— Megyénk közigazgatási bizottsága folyó hó 8-án tartja rendes havi ülését.

— Szamosvölgyi vasút vonalán az 1882. évi november havában 4681 utas, 19502 klg. málha, 6.108,270 klg. elküldött, és 307460 klg. érkezett áru szállítatt, melyekért és egyéb külön bevételekért az összes bevétel 13,167 frt 13 kr. volt.

— Megyénk alispánja budapesti útjáról hazaérkezett, hol a megye főispánja vezetése mellett megyénk közigazgatási tisztviselőinek nyugdíjintézete jóváhagyása érdekében az illető miniszternél dr. Gajzágó László s kíséretében lépéseket tett.

— A déési társalkodási egyesület — Casino évi rendes közgyűlését folyó hó 12-én d. u. 4 órakor tartja saját helyiségében.

— A Deés város főtere díszítésére alakult konzortium javára folyó hó 12-én tervbe vett „Csikós“ helyett több oldalról kifejezett óhajlás következtében az első ízben oly szépen sikerült „Férj az ajtó előtt“ című operette fog műkevelőink által előadni; a „Felolvasónő“ két felvonásos, kedélyes és mulattató dramolett kíséretében.

— A ki mer az nyer. Régi közmondás. Most az egyszer a vörös kereszt egyesület is ezt írta újabb műveletének lobogójára: Ugyanis saját üdvös céljaira négy millió kölcsönt vett fel és e tetemes összeg törlesztésére 800,000 darab sorsjegyet bocsát ki, 120,000 forintot nagyon csábító summacska fő- és vagy 1500 kisebb, — de 50,000 ftos is van egy pár — nyereménnyel. Ezen sorsjegyek a börzén fogván jegyeztetni, azok vételére egyelőre még nem határozható meg, azonban a központi igazgatóság a vele egyezkedett országos banknál kikötötte, hogy az egyesület fiókjai részére bizonyos korlátolt számban alpari, vagyis darabonként 5 frtéért engedjen át sorsjegyeket. E kedvezményt megyénkben az egyesületi tagok csak december 5-éig vehetik igénybe. Megjegyzendő, miszerint később e sorsjegyek ára kétségkívül nagyobb lesz, mint az Ausztriában is történt, a hol a vörös kereszt egyesületi tíz ftos sorsjegyek 13 frtéért is kerestetnek. Ajánljuk e körülményt a szerencse után áhitozók figyelmébe és tudatjuk, hogy a szolnok-dobokamegyei választmányi tagok részére 12 darab a Deés városi fiók tagjai számára 90 darab sorsjegy áll H a v a s Gyula jegyzőnél rendelkezés alatt. Továbbá úgy tudjuk, hogy Deésen a déési járási fiók tagjainak fentartva, H a t f a l u d y Józsefné elnök 18 darab sorsjegyet kapott. Ezen kívül mindenik fiók elnökénél aláírható egy néhány sorsjegy. A ki mer az nyer!

— A panaszos kétszázforintról, melyet a kereskedelmi- és iparkamara az Arany-szobrára adott, két politikai lap is úgy nyilatkozott, hogy e „kelletlenül nyújtott áldozat“-ot a szoborbizottságnak nem kellene elfogadni. Ráth Károly alelnöké, a szalmakalapgyárosé, a dícsőség, hogy a kamarára ezt a szégyent hozta. Ő szolalt fel, hogy hová jutna a kamara, ha minden hasonló célra adakoznék. Azt hiszi tán, hogy sok hasonló cél van, vagyis hogy sok Arany terem nálunk, vagy bárhol is a világon. Mi is tudnánk felhozni

kereskedőket, kik az aradi vértanúk szobrára kéregető polgártársunkat hidegen utasították el. Több közszellem és hazafiság ez osztálynak.

— A pálinka-ivás nálunk is mint ország-szerte terjed. A vallás- és közoktatásügyi miniszter most körrendeletet küldött a tanfelügyelőknek, hogy legyen gondjuk e bajgátlására is. A tanítók magyarázzák meg a gyermekeknek a pálinkaivás butító s testgyöngítő hatását. Hazafias és emberbaráti munkát végez a tanító, ki a népet ily káros szokás elhagyására buzdítja. Nagyon szép és üdvös dolog, csak hogy ez oly üdült és makacs baj, hogy e tárgyban nem ártana egy heorikusabb gyógyszer is p. o. egy törvényjavaslat, mely a kis mértékben hitelbe kiszolgáltatandó italok árának fel nem hajthatására vonatkozna.

— Br. Kemény Gábor miniszternél vasárnap a képviselőház miniszteri szobájában tisztelgett a fehérmegyei gazdasági egyesület négytagú küldöttsége, melynek élén gróf Zichy Nándor állt, elmondván, hogy az egyesület tiszteletbeli taggá választá meg a miniszter urat.

— A „Kemény Zsigmond Társaság“ III. évi 1882. november 19-én Maros-Vásárhelytől tartott közgyűlésén br. Apor Károly nagyszabású elnöki megnyitó beszédében a társulat hivatása s iránya körvonalozása után hangsúlyozá, hogy:

„Sokat tehetnénk népszerű olvasó kiadványokkal a szegényebb nép számára; sokat régi jeles íróink műveinek egybegyűjtésével; sokat egy oly havi vagy heti közlönnel, mely gyorsan közölhetné legjobb értekezéseinket, eszmecserénket. Oly csekély összeggel azonban, melylyel mi rendelkezünk: csak a jó, ártatlan reménységet ápolhatjuk. Nem palotára, hogy nekünk is legyen palotánk, mint a magyar Akadémiának, csak arra hogy eredményesebben munkálkodhassunk: kérjük önök filléreit. Lépjének be mentől számosabbán pártoló tagjaink, alapítóink sorába és segítsenek elő benűnket, hogy minél többet és minél több jót tehesünk.“

— A közelgő télnek első mulatsága, a tűzoltók által Katalin napon rendezett köröztélye nem igen volt látogatott. Már maga az idő zordon járásával többeket akadályozott a megjelelésben s e mellett több családokat visszatartott a Katalin napjának megülvése. Mindezek dacára az est folyama derült, élénk volt, mely kezdetét vette „Nana“ keringőnek Rácz Anna k. a. által nagy correctséggel és érzés teljesen lett éneke. Kászoyi Jenő „A bálreredező keserve és Arany János „Kertben“ című költeményeket hatással szavalt. Ezután mérnök Háty Mór gordonkán két darabot nagy precesióval játszott. A karmesteri teendőket Gerstmann Ödön dícséretesen teljesítette. Minden előadás a tetszés élénk tapsaival lett kísérve, melyeknek végeztével a megkezdett tánczrend váltakozó sorain vidámon lejtett a tánczoló ifjuság. A rendező bizottság buzgó fáradaalma méltán érdemelte ki a jelenlevő díszes közönség elismerését.

— A déési piac a mult kedden, dacára a sáros és esős időnek elég élénk volt. A gabna behozatal nem nagy volt, de annál élénkebb a forgalom, melynek következtében a folytonos gyenge esős időben gyorsan minden gabna felszedetett. A buza a régi árban kelt. A törökbuza élénk kereslete következtében 1 frtről fokozatosan 1 frt 20—25 kra emelkedett. Zab is erősen tartotta árát sőt az ugynevezett fekete zab 60 kron fizettetett. A paszulyoknak voltak vásárlói. A budapesti gabna piacon is emelkedett a buza ára, a legsúlyosabb méter mázsája 10 frt vala.

— Figyelmeztetés. A levélbélyegek, a közlekedésügyi miniszter által kiadott „Postatartifák“ 3 szakaszának rendelete szerint mindenkori a levélnek címmel ellátott oldalára ragasztandók, nem pedig a pecsétnek szánt helyre. A szabály-ellenesen felragasztott bélyegek érvényteleneknek tekintetnek.

— Gyászhir. Hátszegi Lászlóffy Bogdán, mint megszorodott férj a maga és gyermekei: Géza és neje Mangesius Adél, Bálint, Árpád, és Béla, m. kir. honvéd hadnagy, úgy a megboldogultnak a menyé: Mangesius Matild és kiskoru gyermekei Kálmán és Matild, nemkülönben közeli és távoli rokonok nevében megszorodott szívvel jelenti: a forrón szeretett nő, anya, nagyanya és anyósának, hátszegi Lászlóffy Bogdáné született Gergelyfy Laurának folyó év november 30-ikán

déli 12 órakor szivhűdés következtében történt gyászos kimúltát.

Nagy-Enyeden e napokban szintén történt zsidóellenes zavargás, az első ilyen eset az erdélyi részeken. — **Szegeden** az összes feltöltési munkát, melyet Gegersen 1882 őszén kezdtek meg, e hó 22-én fejezték be; másfél millió köbméter földanyagot vett igénybe. — **Kis-Körösön** a város fényes lakomát adott a budapest-szabadkai vasutat felülvizsgáló bizottság tiszteletére. Kalocsán is nagy néptömeg éljenézve, zeneszó és mozsárdörgés közt fogadta a vonatot; a bizottság folytatta vizsgáló útját s Szabadkára érve ott is befejezte — **A hadsereg új szvszevete** ügyében már közelebb fontos rendeletek fognak megjelenni. Vasuti és távirdai ezred alakítását is megkezdik, ugyancsak a monarchia területének beosztását százket hadfogadó kerületbe, ugyanannyi ezred számára, — **Karintiában** hivatalos kimutató szerint az árvíz okozta kár 2,114,600 forint. — **A francia légitimisták** azt várják, hogy Chambord gróf legközelebb csakugyan manifestumot intéz a francia néphez; azt a hírt terjesztik, hogy a berlini és bécsi udvarok támogatják a trónkövetelőt. **Az orosz egyetemeken** folyton nő a forrongás. Szentpétervárt kedden és szerdán zavargások voltak az egyetemen, úgy, hogy a rendőrségnek kellett közbelépni. — **Montenegróban** hír szerint nagyon harcias hangulat kezd uralkodni, s a cél, melyet a feketehegyi hősök ezuttal kitűztek, nem kevesebb, mint Albánia meghódítása. — **Bromiey** mellett a london-doveri vasuti hid leszakadt s hét munkás, ki éppen a hid javításán dolgozott életét veszté. — **Zomborban** nagy érdeklődés mellett történt meg az új színház megnyitása. Nemszak a magyar, hanem a szerb lakosság is nagy örömmel üdvözlé az örvendetes eseményt. — **Munkácsról** írják, hogy a közös hadügyminiszterium ama vidéken előintézkedést tétet a Galiciába vezető főutak megerősítésére s a községekben ki van adva a rendelet, hogy a legelső felszólításra hány napszámot és fuvarost kell a kijelölendő pontokra állítani. — **Kolozsvár városa** a gyermektársulat számára tizenkétezer forintnyi költséggel gyermekkerthelyiséget épít. — **Szentesi** gödölői kezdő kereskedő abban a szerencsében részesül, hogy az udvar számára nála rendelik meg a cukorszükségletet, ennek előtte Bécsből vitették. — **Nyitrán** herceg Odescalchi elnöke alatt tartotta meg alakuló közgyűlését a magyar mivelődési egyesület, mely a felvidéki tíz megyére fogja kiterjesztent működését. — **A villamos világítás** a vidéken terjedni kezd. Temesvár utcái villamfényvel lesznek világítva. Vácott és Késmárkon ugyanerre készülnek. — **Az Elba** vize Csehországban egész mentén kiáradt, Morvaországban pedig a Morva vize öntötte el Olmütz környékét s néhány falu is vízben áll. — **A kelet-ruméliai kormányzó** és Krebel orosz főkonzul közt az utolsó két hét alatt ismét közlekedés történt. — **A hírlapok** részleteket közölnek a ruscsuki ügyre vonatkozólag. Zankoff otthon elfogott, ép úgy elfogattak, mintegy százan párhívei közül. Ruscsukban nagy az izgatottság. — **Pétervári** rendőrség egy tervezett munkás-zendülésről jókor értesülve, annak megakadályozása végett megszerkesztendő rendszabályokat fogantatosított. Két külföldi emisszáriust fogtak el, mert rájuk bizonyult, hogy ők akarták a zavargást előidézni. A csapatok egy része állandóan konszignálva van a laktanyákban. — **A dublini gyilkosbandák**, mint az ir államtitkár a parlamentben kijelenté, a végsőre vannak elhatározva s nyílt harcban állnak a kormánnyal.

HIVATALOS RÉSZ

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Sz. 12601.—1882.

Mindenik szolgabírónak!

Főispán úr ő méltósága közelebbi körutja alkalmával arról győződött meg, hogy a körjegyzők általában és különösen a bagatel ügyeknél a beadványok megbélyegzetése körül, illetőleg a

bélyegzetlenek leletezésénél a vonatkozó törvényeket egy általán meg nem tartják.

Miután a tiszviselő kötelessége az állam érdekét szigorúan megvédeni, fehlivom uraságotat, miszerint haladéktalanul intézkedjék és ellenőrizze, hogy járása minden községében a bélyegtörvény szigorúan betartassék.

Az ellenőrzés gyakorolhatása tekintetéből utasítsa alantas körjegyzőit, hogy a bélyegleletek felvételéről és azok kezeléséről szabályos állandó jegyzékeket vezessenek és azokat uraságot is időnként átvizsgálván, a bélyegköteles ügyiratokkal egybeazonlitván szerezzen magának meggyőződést a bélyegtörvény pontos megtartásáról és a tapasztalendő mulasztások megtorlásáról esetről esetre a törvény értelmében gondoskodjék.

A községi számadások felülvizsgálata alkalmával az is több helyen fordult elő, hogy magok a körjegyzők és községi előjárók fizetéseiket is bélyegtelen nyugtára vették fel és a bélyegtelen nyugtát a megyei számvérvőség volt kénytelen megleletezni.

Erre nézve figyelmeztesse a községi pénztárnokokat, hogy az ilyen bélyegrövidítések miatt nem csak a bélyegtelen nyugtát kiállító előjárók, hanem a nyugtát elfagadó községi oénztárnok is a megrövidített bélyegilleték ötvenszeres összegének megfizetésére fog elmarasztaltatni.

Deésen, 1882. november 1-én.

Az alispán helyett:

Br. Dlószezi Géza,
főjegyző.

Másolat. Szolnok-Dobokamegye főispánjától.

Sz. 1315.—1882.

Nagyságos alispán úr.

Közelebbiről tett hivatalos körutam és a körjegyzői irodák megvizsgálása alkalmával sajnosan tapasztaltam azt, hogy a halottkének vagy épen nem, vagy igen hiányosan teljesítik az árva és gondnoksági ügyekben a megyei közig. bizottság által 1878. mártius hó 9-én kiadott utasításban előirt teendőket s különösen, hogy elmulasztják:

1.) Az említett eljárás utasítás III. fejezet 5-ik bekezdése szerint a kiskoruakat érdeklő halálesetekről a közs. előjáróságokhoz haladéktalanul jelentést tenni, és ha a hagyatékot veszélyeztetve is látják, a jelentéseket „sürgős” szóval jelezni, minak következménye az, hogy nem csak hogy a halálesetek felvétele nem eszközöltetik a gyámi és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló 1877. évi XX. t.-cz. 223. §. alapján, hanem elmarad hónapokig, sőt évekig vagy mindaddig, míg egyik vagy másik érdekelt fél a körjegyző vagy megyei árvaszék előtt felszínre nem hozza, minek eredménye az is: hogy még mind találatnak egyes községekben régi fel nem vett halálesetek, gyámokkal el nem látott kiskoru árvák és felügyeletlen sőt tönkre jutott árvai vagyon.

2.) Az érintett utasításban előirt jegyzéket pontosan vezetni, különösen pedig azon jegyzék 5. 6. 7. és 8. rovatait, kellőleg betölteni, s így nem szerezhető tiszta meggyőződés az iránt: vajjon a körjegyző a halálesetről jelentés vette-e és a haláleset felvételt a maga idejében eszközölte-e vagy sem. s végül

3.) Ha szintén a hivatkozott utasításban előirva van: hogy a halottkének kötelesek a jegyzékeket minden évnegyed végével a községi közgyám és járási szolgabírónak is vizsgálás s illetőleg összehasonlítás végett bemutatni, s a vizsgálat eredményéről a járási szolgabíró köteles a m. árvaszéknek jelentést tenni, hogy ezen vizsgálat mikor, ki által s minő eredménnyel tétetett meg, s halottkémi jegyzékeken a legtöbb esetben semmi nyoma, sőt olyan esetet is tapasztaltam, hogy a járási szolgabíró elmulasztotta az évnegyedes jelentést a megyei árvaszéknek megtenni.

II.

Tapasztaltam továbbá:

1.) Hogy a körjegyzőknek nagy része a gyámi törvény 223 §-a és az eljárás utasítás IV-ik fejezet 1. §. ellenére a kiskoruakat érdeklő haláleseteket nem két, hanem csak egy-egy példányban veszi fel, azt a hol a kiskoruak életkorát kitüntető papi bizonyítvánnyal, hol a telekkönyvi kivonat kikérhetésére szükségeltető — a m. árvaszéki elnök által aláírandó — térítmény-

nyel el nem látja, s innen következnek a sok idővesztéssel járó levelezések a körjegyzők és a m. árvaszék között és azok folytán a hagyatékok késői letárgyalása.

2.) A leltárak felvételénél sem észleltem a gyámi törvény 234. és az eljárás utasítás 7. §-ában előirtak pontos betartását, s végül

3.) Az eljárás utasítás 16. §-ában előirt, a körjegyzők által vezetett jegyzék merőben hiányos, a halottkémi jegyzékekkel, nem összhangzó, hogy mikor, ki által és minő eredménnyel vizsgáltatott meg, szintén semmi nyoma, végül

III.

Meggyőződés szerezendő arról is: hogy a közegészségi ügyben a halottkének részére kiadott utasítás miként fogantatosittatik — után néztem azt, vannak-e a halottkének részéről kiállítani kellető bizonyítványok, előjárósági jelentések, és — megdöbbenőleg — voltam kénytelen tapasztalni: miszerint azon utasításnak még egyetlene gy § a sincsen életbe léptetve. Ugyan is,

1.) Az utasítás I-ső részében előirt eljárás alkalmazása rendes és rendkívüli haláleseteknél még a szolgabírói székhelyeken is merőben hiányzik, ha szintén minden szolgabírói székhelyen orvos van alkalmazva és az eljárás fogantatása felett örködni a járási szolgabíróknak könnyő és elég alkalmuk van; — de nincs;

2.) Az utasítás II-ik része sincs alkalmazásba véve, ha szintén minden községnek van és lenni kell képesített halottkéme.

Rendes haláleseteknél az utasítás I. és II-ik rész 4 §-ában előirt I. alatti minta szerint a halottvizsgálati bizonyítvány egyetlen egy halottkém által sem állittatikki, követhetőleg az: az utasítás 10. §. szerint a halott hozzátartozóinak az eltemetés eszközölése végett nem kézbesítettik, s a községi előjáróságokhoz a II. allatti minta szerinti jelentés sem tétetik, annál kevésbé tétetik meg III. allatti minta szerinti bejelentés.

Rendkívüli haláleseteknél: ha szintén olyanok is fordulnak elő a közelebbi mult években csak nem minden és a jelenben is gyakran fordulnak elő, az érintett utasítás 11. 12. 14. §§-ban előirt IV. V. VI. alatti minta szerinti jelentések nem tétetnek meg a közs. előjáróságokhoz, sem a 16. §-ban érintett jegyzőkönyv fel nem vétetik, annál kevésbé őriztetnek meg a halottkének által a jegyzőkönyv egyes lapjai is mutattathatnak be havonként a községnek a VIII alatti minta alakjában.

Hogy tehát az árva és gondnoksági ügymenete lendületet nyerjen, úgy a központi árvaszék működése ne csak meg ne gátoltassék, de lehetőleg elősegítettessék, hogy a közegészségi ügyszabályok fogantatosittassanak, s egyáltalában az általam észlelt és kitett hiányok elenyésztesse:

Komolyan felhivandók a járási szolgabíró urak és polgármesterek, úgy a halottkémekeket, mint a körjegyzőket oda utasítani, miszerint úgy az árva és gondnoksági ügyekre vonatkozó eljárás utasítás, valamint a közegészségügyi utasítást behatóan tanulmányozni tartsák szoros kötelességüknek, különösen pedig igyekezzenek a halottkémi és körjegyzői, valamint kiskoruakat érdeklő haláleseti nyilvántartásokat és jegyzékeket összhangzatba hozni,

A járási szolgabíró urak még arra is utasítandók, hogy az évnegyedes vizsgálatok alkalmával a halottkémi és körjegyzői jegyzékeket tüzetesen megvizsgálni és az összhangzatra különös gondot fordítani el ne mulasszák.

A vizsgálatok eredményét és netaláni észrevételeiket pedig mind a két jegyzékre áthatóvá tenni s mindenek felett az erre vonatkozó időszaki jelentéseket a megyei árvaszéknek megtenni.

Nagyságod teendő intézkedésére vonatkozólag szives értesítését november hó 1-ére elvárom.

Kiváló tisztelettel

Deésen, 1882. október hó 7-én.

Báró Bánffy Dezső,
főispán.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Szám 1329.—1892.

Pályázati-hirdetmény.

Szolnok-Dobokamegye területén alakított 23. és pedig a deési járásban 4. a nagy-ilondaiban

3. a magyar-láposiban 4. a bethleniben 3 és a szamosujváriban 3. községi körorvosi állomás közül 17 körorvosi állomás betöltésére, melyekkel egyenként évi 200 frt fizetés és 100 frt lakbér van összekötve pályázat nyittatik, és pályázni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerűen fesszerelt folyamodványait az illetékes járási szolgabírókhoz folyó évi December hó 15-ig annál is inkább adják be, mert a későbbben beadandó folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

A körorvosi választások folyó évi december hava 20-án törtenvényén minden egyes körorvosi állomásra nézve külön-külön az illető járási szolgabíró székhelyén fognak megtartatni.

Deesen, 1882. évi november 15-én.

1—3.

Az alispán helyett:

Br. Dlószegli Géza,
főjegyző.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kovács Samu.

H I R D E T É S E K.

Sz. 9497.—1882.

Árverési hirdetmény.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirrő tétetik, hogy a deési kir. törvényszék területén Erdő-Oláh-Vásárhely községben fekvő 7. számú tjkben A. f. 1—16 rszalattl ingatlanok a kir. adókinestár végrehajtatónak Buda Vaszlíka végrehajtást szenvedő ellen 70 frt 66 $\frac{1}{2}$ kr. tőke követelésének s ettől 1877. évi november hó 7-ik napjától járó 6% kamatoknak, 4 frt végrehajtási s jelen kéressel megállapított 2 frt 25 kr., eszményi bélyeg 1 frt 65 kr. s ezutáni költségei behajtása végett 613 frt kikiáltási ár mellett Erdő-Oláh-Vásárhely községe házánál 1883. évi február 12-ik napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen becsáron alól is elfognak adatni, a venni szándékozók a kikiáltási ár 10% vagyis 61 frt 30 kr. bánatpénzt készpénzben, vagy arra minősített értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1882 évi május hó 13-ik napján tartott üléséből.

Sz. 4966.—1882.

Árverési hirdetmény.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirrő tétetik, hogy a deési kir. törvényszék területén Alór községében fekvő 38. számú telekjegyzőkönyvben A. f. 1. 2. és 3. rendszám alatt foglalt ingatlanok, a kir. adókinestár végrehajtatónak Ille Szimion hagyatéka végrehajtást szenvedő ellen 28 frt 10 kr. tőkekövetelésének s s ettől 1881. évi szeptember hó 20-ik napjától járó 6% kamatoknak 4 frt 40 kr. végrehajtási s jelen kéressel megállapított 3 frt 50 kr. munkadíj és 2 frt eszményi bélyeg s ezutáni költségei behajtása végett 314 frt kikiáltási ár mellett Alór községe házánál 1883. év február hó 8-ik napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen becsáron alul is elfognak adatni, a venni szándékozók a kikiáltási ár 10% vagyis 31 frt — kr bánatpénzt készpénzben vagy arra minősített értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1882 július 15-ik napján tartott üléséből.

Sz. 4967.—1882.

Árverési hirdetmény.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirrő tétetik, hogy a deési kir. törvényszék területén Alór községében fekvő 9. számú telekjegyzőkönyvben A. f. 1. 2. és 3. rsza. foglalt ingatlanok a kir. adókinestár végrehajtatónak Behán Juon és Tódor kiskoru végrehajtást szenvedő ellen 60 frt 80 kr. tőkekövetelésének s ettől járó 6% kamatok, 4 frt 40 kr. végrehajtási s jelen kéressel megállapított 3 frt 50 kr. munkadíj és 2 frt eszményi bélyeg s ezutáni költségei behajtása végett 491 frt kikiáltási ár mellett Alór községe házánál 1883. év február hó 8-ik napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen becsáron alól is elfognak adatni, a venni szándékozók a kikiáltási ár 10% vagyis 49 frt 10 kr bánatpénzt készpénzben vagy arra minősített érték papirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A deési kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1882. évi július hó 15-ik napján tartott üléséből.

Sz.1161.—1882.

Árverési hirdetmény.

Szék városa a tulajdonát képező három kövü lisztelő — jól berendezett gőzmal-

mát, — melyhez még 5 hold 40 éves szálás erdő, valamint a malom közvetlen közelében korcsmajog, úgy az őrlők marhái legelhetésére alkalmas területű legelő van csatolva, f. év december hó 10-én d. e. 9 órakor nyilvános árverésen haszonbérbe kifogja adni 3 esetleg 6 egymásután következő évre;

Mire árverezni szándékozók oly kijelentéssel hivatnak meg, hogy a 4000 frt évi kikiáltási árnak 10%-át előre kötelesek bánatpénzül letenni.

Az árverés részletes feltételei a Tanács hivatalos helyiségében bármikor betekintethők.

A városi Tanács.

Széken, 1882. november hó 24-én.

Horváth István,
polgármester.

Budai Mihály,
főjegyző.

A szamosujvári járás szolgabirájától.

Szám 8867.—1882.

Pályázati felhívás.

Néma, Széplak, és Kérő csoportosított községek ideiglenesen üresedésbe jött körjegyzői állomására.

Az ezen ideiglenes állomást elnyerni akarók felhivatnak az 1871 évi XXIII t.-c. értelmében felszerelt folyamodványait alólíratthoz december hó 8-ig beadni.

A helyettesítés a körjegyzői iroda helyiségben Néma községben december hó 9-én d. e. 10 órakor fog eszközöltetni.

Szamosujvart, 1882. november 28-án

Szilágyi Albert
szolgabíró.

Sz. 9115.—1882.

Hirdetmény.

Szász-Fellak községében a birtokosságot illető egész évi korcsmajog, a birtokosság együttes kérelmezése folytán f. 1882-ik év december hó 15-étől kezdődőleg három egymásután következő évre f. év december 6-án d. e. 10 órakor a bethleni járási szolgabírói irodában nyilvános áremelés útján haszonbérbe fog adatni.

Az árverezési feltételek alulírt hivatali helyiségében a rendes íróai idő alatt betekinithetők, hol az árverés megkezdéséig zárt ajánlatok is elfogadtatnak.

Szolnok-Dobokamegye bethleni járás szolgabirójától

Bethlen, 1882. november 2-án.

Floth F. Adolf,
szolgabíró.

3—4

Sz. 9152.—1882,

Árverési hirdetmény!

A páncélesehi összesített italárulási jog az 1883. évi március hó 1-ső napjától 1886 évi februárius hó utolsó napjáig terjedő három évre folyó évi december hó 20-án délelőtt 9 órakor Páncéleseh községben a körjegyzői irodában tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígének haszonbérbe fog adatni. Az egy évi ha-

Ny. Demeter és Kissnél Deesen. 1882.

szonbéri összeg kikiáltási ára 1800 frt, — melynek 10%-ka bánatpénzül előre lefizetendő.

A részletesebb árverési feltételek alólírt irodájában betekinithetők.

Csáki-gorbói járás szolgabirója

Csáki-Gorbó, 1882. november hó 20.

Vállya Ferenc,
szolgabíró.

2—4

Kiadó szállás!

Az alsó Kodor-utcában egy 3 szoba, konyha és kamarából álló lakás és a deési határon 40 hold területű szántó és kaszáló 1883-ik évi Szent-Györgynaptól kezdve egy vagy több évre bérbe kiadó, vagy örök áron eladó. Értekezhetni Hirsch Jakab tulajdonossal Alórben. [4—5]

Sz. 9151.—1882.

Árverési hirdetmény!

Közhitrő tétetik, hogy a szótelki birtokosság italárulási joga az 1883. évi április hó 24-ik napjától 1886. évi április hó 23-ik napjáig terjedő három évre folyó évi december hó 20-án délután 2 órakor Páncéleseh községben a körjegyzői irodában tartandó nyilvános árverés mellett a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az egy évi haszonbéri összeg kikiáltási ára 800 frt, melynek 10%-ka előre lefizetendő bánatpénzül. A részletesebb árverési feltételeket alólírt hivatali helyiségében lehet megtudni.

Ctáki-gorbói járás szolgabirója.

Csáki-Gorbó, 1882. november hó 19.

Vállya Ferenc,
szolgabíró.

2—4

Eladó tűzifa!!

Alólírt jó száraz tűzifa régi olét házhoz szállítja

tizenegy frtért!

DEES, 1882. nov. 24.

Schvartz Bernád.

2—2 Üzlete a gyógyszerár mellett.

Sz. 9187.—1882.

Pályázati hirdetmény!

Az aranymezei, erdő-oláhvásárhelyi, nagyloznai, szurduki és zálhai körjegyzői keretekben rendszeresített s egyenként 150 frt fizetéssel s 50 frt lakbérrel díjazott segédjegyzői állomásokra pályázatot hirdetek. Pályázni akarók mind az öt állomásra vonatkozólag az 1871. évi XVIII. t. c. 74-ik §-sa értelmében nyert képesítő oklevelőkkel felszerelt folyamodványait folyó évi december 16-ig alólírtnál beadhatják.

A választások napjairól az érdekelteket annak idején értesíteni fogom.

Csáki-Gorbói járás szolgabirója

Csáki-Gorbó, 1882. november hó 20.

Vállya Ferenc,
szolgabíró.

2=3